

Stav přípravy nového doporučeného standardu k provádění diagnostiky a screeningu (Věstník MZ ČR)

Lucie Pieranová, Jan Daneš

Datový audit mamografického screeningu 2016

ÚSKALÍ TVORBY DOPORUČENÉHO STANDARDU

- T.č. nemá zmocnění v zákoně – SUJB doporučuje jednoznačně sdružit s Národním radiologickým standardem, potřeba auditů (externí a interní), které jsou ale t.č. „nesankční“ ...legislativní nedokonalost.
- Probíhá debata o klíčových paragrafech mezi členy KOMD a členy Komise pro screening MZ ČR (možnost SCR vyšetření bez nutnosti žádanky od gynekologa nebo PL).
- Standard vyžaduje jasný konsenzus nad každým bodem a nedá se uspěchat.
- Každé další jednání přináší nové návrhy opatření, která povedou ke zlepšení a upevnění systému.

FÁZE PŘÍPRAVY

- Diskuze nad pracovní verzí (KOMD, SUJB, ZP, MZ, odborné společnosti jiných oborů).
- Vypracování navrhované verze.
- Vnitřní připomínkové řízení na MZ ČR.
- Vypořádání.
- Vnější připomínkové řízení na MZ ČR.
- Vypořádání.
- Definitivní verze k uveřejnění.

KVALIFIKACE PRACOVNÍKŮ

- K zajištění prvního a druhého hodnocení (čtení) screeningové mamografie a zabezpečení provedení dalších následných diagnostických metod jsou ve screeningovém centru požadováni **minimálně 2 lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody nebo s II. atestací v oboru radiodiagnostika.**
- **Alespoň jeden radiolog musí být zaměstnán v úvazku minimálně 0,7.**
- Před vstupem do programu je nutná praxe v hodnocení mamografie a provádění ultrasonografie prsu.
- Za minimální počet zhodnocených mamografických vyšetření se považuje **5 tisíc vyšetření/1 rok v posledních 3 letech**, tzn., že pokud radiolog pracuje ve screeningu, měl by **ročně odečíst minim. 5 tisíc MG, včetně 2. čtení.**
- Pro **nejméně dvě radiologické asistentky** provádějící mamografii je požadováno osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu (registrovaný radiologický asistent) či ekvivalentní vzdělání podle doporučení SRLA.

- Všichni radiologové ve screeningu, z toho jeden s minimálním úvazkem 0,7 **prokazatelně** zhodnotí v posledních 3 letech minimálně 5000 MG/rok (každý), přičemž **je započítáváno do uvedeného počtu i druhé čtení**.
- Kriterium minimálního počtu zhodnocených vyšetření je možné splnit i činnostmi pro jiné screeningové centrum.
- Při hodnocení SCR MG vyšetření musí být minimálně jedno hodnocení (čtení) prováděno lékařem se splněným požadavkem na počty hodnocených vyšetření (5000/ročně v posledních 3 letech).
- K získání a udržení erudice screeningového centra a validity indikátorů kvality a sledovaných dat je po zařazení do programu požadováno při správné indikaci mamograficky vyšetřit nejméně **6000 SCR žen ročně**.
- **Objednací doby** na diagnostické i screeningové vyšetření dlouhodobě nepřesáhnou **1 měsíc**.
- Dlouhé objednací doby budou hodnoceny s ohledem na kapacitu (**14 tisíc vyš./rok a přístroj**) a mohou vést až k neprodloužení Osvědčení.

VZDĚLÁVÁNÍ

- Nejméně jedna **radiologická asistentka** bude absolvovat **certifikovaný kurz** zaměřený na mamární diagnostiku nebo získá **specializaci v mamární diagnostice**.
- Pro **radiologa** je požadována účast nejméně na **třech akcích ročně** zaměřených na problematiku mamární diagnostiky a mamografického screeningu.
- Možný požadavek Evropské Komise na unifikované licence podle ISO.

POŽADAVKY NA TECHNICKÉ VYBAVENÍ

- Diagnostickou i screeningovou mamografií je možné provádět **jen digitální technikou s přístrojem pro přímou digitalizaci** (anglicky „full field digital mammography, FFDM), a to s přímou či nepřímou konverzí.
- K doplnění vyšetření u nejednoznačných nálezů je možné využít i techniku digitální tomosyntézy.
- Bude ponechána volnost v přístrojových technologiích.
- První i druhé čtení mamografických vyšetření musí být prováděno na speciální mamografické diagnostické stanici s minimálně dvěma monitory o rozlišení min. 5MP nebo jedním monitorem o min. rozlišení 8MP. Je vyžadována pravidelná kontrola a kalibrace monitorů dle DICOM.
- **Maximální stáří mamografického přístroje (systému) je 8 let.**
- **USG přístroj** vysoké výkonnostní třídy s propojením do PACS a elektronickou archivací obrazů. Přístroj musí být vybaven lineární multifrekvenční sondou se střední frekvencí minimálně 7,5 MHz a stářím **maximálně 8 let.**

INTERDISCIPLINÁŘÍ SPOLUPRÁCE A ZAJIŠTĚNÍ NÁVAZNÉ PÉČE

- Součástí podmínek pro provádění mamografického screeningu je jasně definovaná návaznost zdravotnického zařízení na onkologická centra, chirurgické, gynekologické a onkologické ambulance.
- Bude vyžadováno fungování **mamární komise** (ideálně radiodiagnostik, onkolog, chirurg, patolog), aby bylo zajištěno interdisciplinární fungování celého diagnostického a následně terapeutického procesu.
- Kód interdisciplinární péče pro odbornost 809: 51881
- Měla by být zajištěna zpětná informační vazba mezi chirurgy, onkology a screeningovým centrem, které průběžně vyhodnocuje validitu a efektivitu screeningových vyšetření, která provádí.

DATOVÝ AUDIT

- Screeningové centrum **zaznamenává údaje o screeningovém a diagnostickém procesu** v datové struktuře, eviduje a provádí analýzu tzv. **intervalových karcinomů**.
- Screeningové centrum je povinno doložit výsledky datového auditu mamografického screeningu a hodnot indikátorů kvality minimálně v dané datové struktuře, a to průběžně a ve formě ročního protokolu.
- **Pokud není součástí protokolu, musí věrohodně doložit také údaje o počtu zhodnocených mamografických vyšetření pro každého lékaře centra.**
- Za toto **odpovídá vedoucí lékař screeningového centra**, který je povinen při kontrole požadované údaje předložit koordinátorovi.

DĚKUJI ZA POZORNOST